نگاه

باور کنیم که بهبودیابی با آموزگاران آغاز می‌شود

مهدی بهلولی . آموزگار و کنشگر صنفی

● از ۱۲ تا ۱۹ اردیبهشت هفته معلم است و مناسبت دارد که به آموزش‌وپرورش پرداخته شود. این‌روزها خوشبختانه از گوشه‌وکنار و از برخی اندیشمندان گستره‌های گوناگون فلسفی، فرهنگی، اقتصادی و... سخنانی شنیده می‌شود که نشان می‌دهد جامعه روشنفکری ایران به آموزش‌وپرورش و اهمیت آن در توسعه پایدار کشور، بیش از گذشته توجه می‌کند. تا آنجا که من به یاد دارم از نخستین روشنفکرانی که در پس از انقلاب، توجه جدی به آموزش‌وپرورش نشان دادند زنده‌یاد دکتر حسین عظیمی است. در این زمینه اگر بخواهم به یک نمونه از کارهای ارزشمند ایشان اشاره کنم می‌توانم از مقاله «توسعه، فرهنگ و آموزش» نام ببرم که در کتاب «مدارهای توسعه‌نیافتگی در اقتصاد ایران» در دسترس است. اما متأسفانه این توجه به آموزش‌وپرورش، آن‌چنان که باید و شاید، در میان اندیشمندان ایرانی، دیده نمی‌شود. یک زمانی محمدعلی نجفی، وزیر آموزش‌وپرورش دولت‌های هاشمی‌رفسنجانی، می‌گفت که به یکی از اندیشمندان سرشناس فلسفی ایران پیشنهاد داده است که در کارهای خود، به آموزش‌وپرورش هم ورود بیابد تا بر رونق اندیشگی و نظریه‌پردازی این پهنه نیز کمک کند که متأسفانه نمی‌پذیرد. این را بگذارید کنار یکی از سخنان تازه یکی از اندیشه‌وران آموزشی فنلاندی به نام پاسی سالبرگ که در یکی از گفت‌وگوهای تازه خود (۲۳ آوریل ۲۰۱۸) می‌گوید: «ما بر این باوریم -در همه دوره‌های سیاسی گوناگون- آموزش عمومی با کیفیت بالا، بهترین راه پیگیری شکوفایی، آزادی و خوشبختی ملی است. قانون اساسی ما بر این اصول تصریح دارد که آموزش‌وپرورش، یک حق بشری بنیادی است و باید فرصت‌های برابر در اختیار همه کودکان قرار گیرد تا خودشان را به‌خوبی آموزش دهند. در فنلاند، درباره این مقدمات پایه‌ای از آموزش در میان نمایندگان مجلس یا به‌طورکلی شهروندان، اختلاف عقیده خیلی کمی وجود دارد». بنابراین هیچ شکی نیست که اگر قرار است در ایران، توسعه‌ای پایدار آغاز و ادامه یابد باید بر میزان توجه به آموزش‌وپرورش در میان اندیشمندان، سیاست‌گذاران و به‌طورکلی جامعه و مردم افزوده شود. توسعه پایدار، بدون بهسازی آموزش‌وپرورش، امکان‌پذیر نیست؛ اما در فرایند بهسازی آموزش‌وپرورش، کلیدی‌ترین عنصر، آموزگار است. و به همین دلیل است که در ادبیات جهانی بهسازی آموزشی، گزاره‌هایی این‌چنین بسیاری شنیده و دیده می‌شود: «حقوق آموزگاران باید در قلب بهسازی آموزش بنشیند»، «آزادی در آموزش، اختیاربخشیدن به آموزگاران» (شعار یونسکو به مناسبت پنجم اکتبر، روز جهانی آموزگار، ۲۰۱۷) و «بهبودیابی با آموزگاران آغاز می‌شود». باید گفت که وضعیت دستمزد و حقوق فرهنگیان و جایگاه آنها در نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌های آموزشی، به‌هیچ‌رو قابل دفاع نیست. در دولت‌های نهم و دهم، وضعیت اقتصادی آموزگاران، به دلیل تورم بالا و افزوده‌نشدن حقوق آنها دست‌کم برابر تورم رسمی (آن‌گونه که قانون مدیریت خدمات کشوری حکم می‌دهد) با افت شدیدی روبه‌رو شد و در پنج سال گذشته نیز، برنامه ویژه‌ای برای بهبود وضعیت معیشتی و کاری فرهنگیان دیده نشده است. ظاهرا فرهنگیان باید همچنان امیدوار بمانند تا در سه سال باقی‌مانده از دولت دوازدهم، دولت‌مردان و سیاست‌گذاران ارشد، به اهمیت و اولویت آموزش‌وپرورش در رشد و توسعه پایدار کشور پی ببرند.

مدیرکل معماری و ساختمان شهرداری تهران خبر داد:

حذف پله از پیاده‌روهای پایتخت

عکس: وحید خادمی، ایرنا

شرق: شاید از همان وقتی که در کلاس درس خوش‌نویسی، برای روان‌نویسی از ما می‌خواستند جمله عقل سالم در بدن سالم است را مشق کنیم، ذهنیتی وجود داشت که آنهایی را که تن سالمی ندارند، در خانه پنهان کنیم. زور جمله‌های این‌چنینی از جمله‌های کلیشه‌ای شبیه به معلولیت محدودیت نیست، همیشه بیشتر بوده است؛ چون در پیاده‌روی‌های روزانه و در مراکز تفریحی، خبری از حضور معلولان در سطح شهر نیست و البته دلیل آن بودن عقل سالم در بدن سالم نیست، بلکه دلیل اصلی آن، شهر بیمار و معلولی است که از خدمت‌رسانی به کم‌توان‌ها عاجز به نظر می‌رسد و در واقع نمی‌تواند امکاناتی حداقلی برای عبورومرور و استفاده از فضاهای شهری برای معلولان تهیه کند. به عبارتی دیگر، این به دلیل نقطه‌ضعف شهرسازی است که بخشی از جامعه نمی‌توانند از آن استفاده کنند.

شهری که برای عبورومرور ویلچر، برای بالارفتن از اتوبوس معلولان، برای پایین‌رفتن از پله‌های پرتعداد مترو و حتی برای رسیدن به یک خودپرداز برای گرفتن پول، توانایی پذیرش معلولان را ندارد، شهری معلول است. مناسب‌سازی فضاهای شهری برای معلولان بحثی است که تاکنون به آن توجه چندانی نشده است و می‌توان گفت تا رسیدن به شرایط مناسب و استاندارد شهر برای معلولان، فاصله زیادی وجود دارد. این در حالی است که مناسب‌سازی فضای عمومی برای معلولان، یکی از شاخص‌های اصلی توسعه‌یافتگی محسوب می‌شود. در شرایطی که در بیشتر کشورها بحث آماده‌سازی تمام شهر برای مادران شیرده، زنان باردار و معلولان جزء اصلی‌ترین مسائل شهری محسوب می‌شود و با حضور در بخش‌های مختلف شهری، حضور این دسته از اقشار جامعه به‌شدت دیده می‌شود؛ اما در ایران هنوز که هنوز است، حذف این دسته از افراد راه‌حل بهتری به نظر می‌رسد. این مسئله تنها به مدیریت شهری مربوط نمی‌شود، خیلی‌ها در رستوران‌ها از شنیدن صدای کودکان عصبی می‌شوند یا حتی مدیران مراکز خرید به حذف معلولان برای کم‌کردن زحمت ترجیح می‌دهند تا دعوت آنها به مراکز خرید خود و همین باعث می‌شود شهر خالی از معلولان و حتی مادران و کودکان آنها بشود و این مسئله در ذهن تداعی شود که چقدر خوب! تهران و دیگر کلان‌شهرهای ایران اصلا معلول ندارند.

وضعیت کنونی شهرهای ما حاکی از آن است که در مدیریت شهری و برنامه‌ریزی‌های مربوط به آن، چنین دغدغه‌هایی جایی نداشته‌اند. در بسیاری از مناطق شهر، با دقت در چیدمان مبلمان شهری درمی‌یابیم اساسا به موضوع ایجاد امکانات برای معلولان حتی فکر هم نشده است. در حقیقت، گویا در تصور طراح مبلمان و فضای شهر، این بخش از مردم جامعه به‌کلی فراموش شده‌اند. در شهر بزرگی مثل تهران حتی ساده‌ترین و پیش‌پاافتاده‌ترین مکان‌ها مانند پیاده‌روها، عاری از امکانات حرکتی برای معلولان‌اند. معلولان در پیاده‌روها معمولا با پله یا موانع عبور موتورسیکلت‌ها مواجه می‌شوند. همچنین عموما محل اتصال پیاده‌روها به خیابان‌ها غیرهم‌سطح است و همین مسئله مانع عبور راحت معلولان از پیاده‌رو به خیابان است. محل نشستن، جای پارک ماشین، کاربری ساختمان‌ها، وسایل حمل‌ونقل عمومی و امکانات دیگر نیز که جای خود دارند. از طرفی، مسئله حقوق شهروندی معلولان نیز یکی از مسائل مهم در کشورهای توسعه‌یافته محسوب می‌شود. در قانون جامع حمایت از معلولان، راهکار عملی و اجرائی دقیقی برای اجرای مفاد قانون پیش‌بینی نشده است. حداقل حقوق یک فرد معلول، حق دسترسی به اماکن و فضاهای شهری است؛ اما زیرساخت‌های شهری این اجازه را نمی‌دهند؛ آنچه در تبصره ۳ ماده ۲ قانون پیش‌بینی شده و سازمان بهزیستی را مجاز دانسته تا از سایر دستگاه‌های اجرائی و عمومی گزارش اقدامات مناسب‌سازی ساختمان در اماکن دولتی و عمومی را درخواست کند. از طرفی، سایر دستگاه‌های اجرائی و عمومی خود را موظف و مسئول به گزارش‌دهی به سازمان بهزیستی نمی‌دانند. قانون جامع حمایت از حقوق معلولان در راستای تحقق حقوق آنها در سال ۱۳۸۲ تصویب شد و در سال ۱۳۸۳ به تأیید مجلس رسید؛ اما هرگز نتوانست مثمرثمر برای آنها باشد.

شهری که برای عبورومرور ویلچر، برای بالارفتن از اتوبوس معلولان، برای پایین‌رفتن از پله‌های پرتعداد مترو و حتی برای رسیدن به یک خودپرداز برای گرفتن پول، توانایی پذیرش معلولان را ندارد، شهری معلول است. مناسب‌سازی فضاهای شهری برای معلولان بحثی است که تاکنون به آن توجه چندانی نشده است و تا رسیدن به شرایط مناسب و استاندارد شهر برای معلولان، فاصله زیادی وجود دارد

با درنظرگرفتن مشکلات معلولان و فعالیت نهادهای مردمی و دستگاه‌های اجرائی، فرهنگ حمایت از حقوق شهروندی معلولان نیاز به بازنگری جدی دارد. مقوله‌ای که در جامعه ما هنوز جانیفتاده و لازم است علاوه بر بررسی قانون جامع حمایت از معلولان در صحن علنی مجلس، نحوه فرهنگ‌سازی در زمینه بهره‌مندی از توانمندی‌ها و حفظ حقوق شهروندی معلولان در کمیسیون فرهنگی نیز بررسی شود، ولی اکنون اقدامات حوزه معلولان جزیره‌ای است.

بر اساس گزارشی که هرساله در آمریکا درباره بهترین و بدترین شهرها برای افراد دارای معلولیت منتشر می‌شود، در سال ۲۰۱۶ به ترتیب شهرهای اورلند پارک، سکاتزدیل، لینکلن، گیلبرت و پئوریا، رتبه نخست تا پنجم را به‌عنوان بهترین شهرها برای افراد معلول کسب کرده‌اند. در این آمار، شاخص‌های مختلفی مدنظر قرار گرفته است، مثل تعداد سرانه پزشکان به تعداد افراد معلول یا میزان دسترسی معلولان به پارک‌ها. همچنین بر اساس این گزارش شهرهای برکلی، کالامازو، نیویورک، لاکراس و لوئیزویل، پنج شهر نخست مناسب برای نابینایان معرفی شده‌اند. در این گزارش، معیارهایی مانند وضع پیاده‌روها، دردسترس‌بودن حمل‌ونقل عمومی، هزینه‌های زندگی و دردسترس‌بودن شغل برای افراد با توانایی‌های مختلف، در نظر گرفته شده است.

حالا شاید در مدیریت شهری پایتخت ایران نیز آرام آرام مسئله اهمیت وجود معلولان و افراد کم‌توان در شهر مدنظر قرار می‌گیرد؛ مسئله‌ای که شاید بتواند افرادی را که مدت‌هاست اثری از آنها در شهر دیده نمی‌شود، دوباره به معابر بازگرداند و حقوق شهروندی آنها مورد توجه قرار بگیرد.

ماجرا از این قرار است که مدیرکل معماری و ساختمان شهرداری تهران از اصلاح معابر شهری سخن گفت و با بیان اینکه در گذشته به دلیل بی‌توجهی مهندسان ناظر و دستگاه‌های نظارتی شاهد احداث پله و اختلاف سطح در معابر بودیم، از اجرای طرح جدید مناسب‌سازی پیاده‌روها خبر داد و گفت: قرار است در گام اول به‌صورت ضربتی معابر نامناسب را شناسایی و اصلاح کنیم، ضمن اینکه به مناطق ابلاغ کردیم تا با نظارت دقیق از ایجاد هرگونه پله یا رمپ داخل پیاده‌روها جلوگیری کنند.

سیدحمید موسوی با اشاره به برنامه‌ریزی‌های مدیریت شهری در راستای مناسب‌سازی پیاده‌روهای پایتخت گفت: متأسفانه به دلیل شیب طبیعی بیشتر معابر به‌ویژه در جهت شمال به جنوب و عدم توجه به کد ارتفاعی هر پلاک، در سال‌های گذشته شاهد احداث پله و اختلاف سطح در معابر بودیم. این موضوع از یک طرف موجب اغتشاش در منظر شهری شده است و از طرف دیگر به دلیل ایجاد اشکال برای تردد افراد ناتوان و جابه‌جایی وسایلی مانند کالسکه به هیچ عنوان با مبانی مناسب‌سازی همخوانی ندارد.

او با تأکید بر اینکه قرارگرفتن بخشی از رمپ پارکینگ داخل معابر از دیگر مشکلات پیاده‌روهای تهران است که می‌تواند در بسیاری از موارد خطرآفرین باشد، اظهار کرد: برای جلوگیری از این موارد در گذشته بخش‌نامه‌هایی به مناطق ابلاغ شد اما به دلیل بی‌توجهی مهندس ناظر و البته دستگاه‌های نظارتی در برخی از موارد شاهد بروز بی‌قانونی بوده‌ایم.

مدیرکل معماری و ساختمان شهر تهران با اشاره به اقدامات شهرداری تهران در راستای مناسب‌سازی پیاده‌روهای پایتخت تصریح کرد: قرار است در گام اول به صورت ضربتی به این موضوع ورود پیدا کرده و بسیاری از معابر را از این حیث مناسب‌سازی کنیم، ضمن اینکه به مناطق ابلاغ کردیم تا با نظارت دقیق از ایجاد هرگونه پله یا رمپ داخل پیاده‌روها جلوگیری کنند.

موسوی ادامه داد: در گام دوم از مهندسان ناظر خواستیم تا موارد رقوم ارتفاعی در زیرزمین و همکف را از مراحل اولیه تا پایان کار به طور کامل رصد و گزارش کنند تا در نهایت شهرداری در عمل انجام‌شده قرار نگیرد. در آخر نیز صدور پایان کار منوط است به تأیید ویژه مهندس ناظر مبنی بر اینکه هیچ پله‌ای داخل گذر ایجاد نشود و هیچ رمپی داخل معبر امتداد پیدا نکند.

او در ادامه به اصلاح پیاده‌روهای برخی از معابر اصلی و پرتردد شهر توسط پیمانکاران شهرداری تهران پرداخت و خاطرنشان کرد: در این خصوص از آنجا که نگاه مناسب‌سازی حاکم نیست، در برخی از موارد نظر مدیریت شهری تأمین نمی‌شود؛ به همین دلیل بنا شد کمیته‌ای با حضور نمایندگان معاونت فنی و عمران، حمل‌ونقل و ترافیک و شهرسازی و معماری تشکیل شود تا در مرحله اول یک‌سری معابر شناسایی و در مرحله بعد پروفیل طولی و کدهای ارتفاعی املاک اصلاح شوند.

مدیرکل معماری و ساختمان شهرداری تهران با اشاره به برنامه مدیریت شهری برای برخورد با تخلفاتی که در سال‌های گذشته صورت گرفته است، ابراز کرد: در زمینه رمپ‌هایی که داخل معابر امتداد پیدا می‌کنند، متأسفانه درحال‌حاضر با یک عمل انجام‌شده روبه‌رو هستیم؛ به این معنا که با توجه به مشکل پارکینگ در تهران اگر دستور حذف رمپ‌ها را بدهیم، به نوعی مشکل موجود تشدید و ملک نیز دچار مشکل می‌شود. به همین دلیل به دنبال آن هستیم تا برای هر کدام از این موارد دستورالعمل‌های اصلاحی خاص خود را تعریف کنیم؛ برای مثال در مواردی با نرده می‌توان فضای پیاده‌رو را امن کرد.

به گفته موسوی با توجه به اینکه بخش‌نامه‌های لازم در گذشته صادر شده، تلاش ما این است که حساسیت‌های بین‌دستگاهی را افزایش دهیم و به‌طور مستمر بر اجرای قانون نظارت داشته باشیم تا در نهایت به اهداف شهر دوستدار کودک نزدیک شویم.

برای سخت‌بودن حرکت معلولان در سطح شهر، فقط کافی است یک‌بار روی یک ویلچر بنشینید و بدون کمک کسی سعی کنید آن را روی آسفالت‌های ناهموار شهری حرکت دهید. یک معلول که برای حرکت نیازمند ویلچر است، نیاز به یک دوره آموزشی و آماده‌کردن قدرت بدنی برای حرکت‌دادن ویلچر دارد. به‌جلوراندن ویلچر حتی در یک سطح صاف و صیقلی کار ساده‌ای نیست. معلولان به دلیل راندن ویلچر دستانی همیشه زخم و البته عضلاتی بسیار قوی دارند. ویلچر شبیه ماشین نیست، حرکت‌دادن چرخ‌های یک ویلچر به معنای حمل‌کردن کل بدن است، شاید اگر یک‌بار امتحانش کنید، درک کنید که آنها برای حرکت روی ویلچر آن هم در شهر چه مشقتی را تحمل می‌کنند.

خبر

محیط‌بان گلستانی از زندان آزاد شد

● محیط‌بان گلستانی که به دلیل قتل غیرعمد در زندان بود، با رضایت اولیای‌دم از زندان آزاد شد.

به گزارش «شرق» به نقل از اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان، مدیرکل حفاظت محیط زیست گلستان گفت: محیط‌بان گمیشانی که مهر سال ۹۵ یک صیاد را در منطقه تالاب بین‌المللی گمیشان بر اثر تیراندازی کشته بود و به دلیل قتل غیرعمد در زندان بازداشت بود، با گذشت اولیای‌دم و پرداخت دیه از طرف سازمان حفاظت محیط زیست، از زندان آزاد شد.

امیر عبدوس اظهار کرد: قربان محمددبیری؛ محیط‌بان تالاب بین‌المللی گمیشان، در حین گشت و کنترل در حاشیه این تالاب متوجه حضور چند صیاد شده و در حین تیراندازی هوایی برای متواری‌کردن این صیادان متأسفانه بر اثر تیراندازی غیرعمد و اشتباه این محیط‌بان، یکی از صیادان از ناحیه پا مجروح شده و پس از انتقال به بیمارستان، جان خود را از دست می‌دهد. او اظهار کرد: در مدت یک‌سال‌و نیم، تلاش‌های زیادی برای کسب رضایت و بخشش از خانواده مقتول، از سوی اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان و با وساطت ریش‌سفیدان و بزرگان قوم ترکمن انجام شد که خوشبختانه اولیای‌دم مقتول گذشت کردند و روز گذشته این محیط‌بان به آغوش خانواده خود برگشت. عبدوس گفت: مراحل قانونی برای پرداخت دیه کامل متوفی از طریق این اداره کل انجام و مبلغ دیه به طور کامل پرداخت شد. مدیرکل حفاظت محیط زیست گلستان در پایان گفت: امیدواریم دیگر شاهد هیچ‌گونه درگیری بین محیط‌بانان و شکارچیان نباشیم؛ زیرا در این موارد یا یکی از طرفین کشته شده یا به مجروحیت طرفین می‌انجامد که ۱۲۰ شهید و صدها مجروح، در راه محیط زیست از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون گواه این ماجراست.

ورود به کویر مرنجاب ممنوع شد

● **تسنیم:** سرپرست اداره میراث‌فرهنگی آران و بیدگل از ممنوع‌شدن ورود گردشگران به کویر مرنجاب خبر داد. مجید نوری با اعلام این مطلب اظهار کرد: «به دلیل بارش باران قسمتی از جاده ورودی به کویر مرنجاب از بین رفته و ورود به آن بسیار خطرناک است». او عنوان کرد: «به دلیل حفاظت از جان گردشگرانی که می‌خواهند وارد کویر مرنجاب بشوند، ورود به کویر مرنجاب و اقامت در کاروانسرای مرنجاب تا اطلاع ثانوی ممنوع اعلام شد و از ورود گردشگران به کویر مرنجاب جلوگیری خواهد شد». سرپرست اداره میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری آران و بیدگل تأکید کرد: «اقدامات لازم برای بازگشایی مسیر در حال انجام بوده که پس از بازگشایی مسیر، مراتب به اطلاع گردشگران خواهد رسید».

جدول ۳۰۹۷ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- بزرگواری- پرهیزکار- ناگهان ۲- شهری در فارس- ساده‌لوح- جریان آب روان طبیعی ۳- از انواع انرژی- از صنایع مادر ۴- درنگ و آهستگی در کار - پندارها- مخزنی از صفحات اینترنتی ۵- حشرات موذی- یار عذرا- طغیان ۶- پوست دانه گندم- نام سابق سبزوار- مسدود ۷- حرف همراهی عرب- شراره آتش- از وزارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران ۸- خالکوبی- کنایه از معشوق زیبا و خوش‌رفتار است- قبض رسید چاپی ۹- متداول- ماه بهاری- حرف پیروزی ۱۰- ناحیه‌ای در شمال شرقی ایتالیا- همیشگی- از اختراعات ادیسون ۱۱- کوچک‌ترین واحد تشکیل‌دهنده تصویر مانیتور- یک‌ششم ملک- درک و فهم ۱۲- اثر چربی- به عقب‌انداختن- مخترع پیل الکتریکی ۱۳- گیاه بدون‌دانه- نوشته‌ای که هنوز تنظیم نهایی نشده است ۱۴- آن سوی سقف- جزیره‌ای در خلیج‌فارس- آتش ۱۵- نام عمومی فرقه‌های شیعه- صدای خنده بلند- از یک پدرومادر.

عمودی:

۱- از مناطق عملیاتی سال‌های دفاع مقدس- فیلمی ساخته مسعود کیمیایی- حرف همراهی ۲- گوسفند جنگی- گستردگی- خوش‌آوازه ۳- پروژکتور- پلی در محور سوادکوه که راه‌آهن تهران-شمال را به هم متصل می‌کند- مرغ سعادت ۴- آبرو و شرف- فاقد تحرک ۵- تزیین‌شده- واحد اندازه‌گیری حجم- سزاوار نفرین ۶- پایتخت ژاپن- نام مادر امام زمان(عج)- سنگ ترازو ۷- نوعی آینه- ماءالشعیر- رادار ۸- تیر پیکاندار- مسجد و تکیه مشهوری در شهر تاریخی یزد- حرف ربط ۹- خوراک سفر- سر به زمین گذاشتن- پسر ۱۰- از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا- شیرینی‌فروش- گلبول ۱۱- نوعی پارچه پنبه‌ای- سردار- عسکر ۱۲- خدمتکار- دارابودن ۱۳- ابزار درودگری- خورشیدگرفتگی- مقام اداری بعد از ریاست ۱۴- کپی- اتحادیه جهانی پست- هذیان ۱۵- ضربه سر در فوتبال- اغما- زنان بر سر کنند.

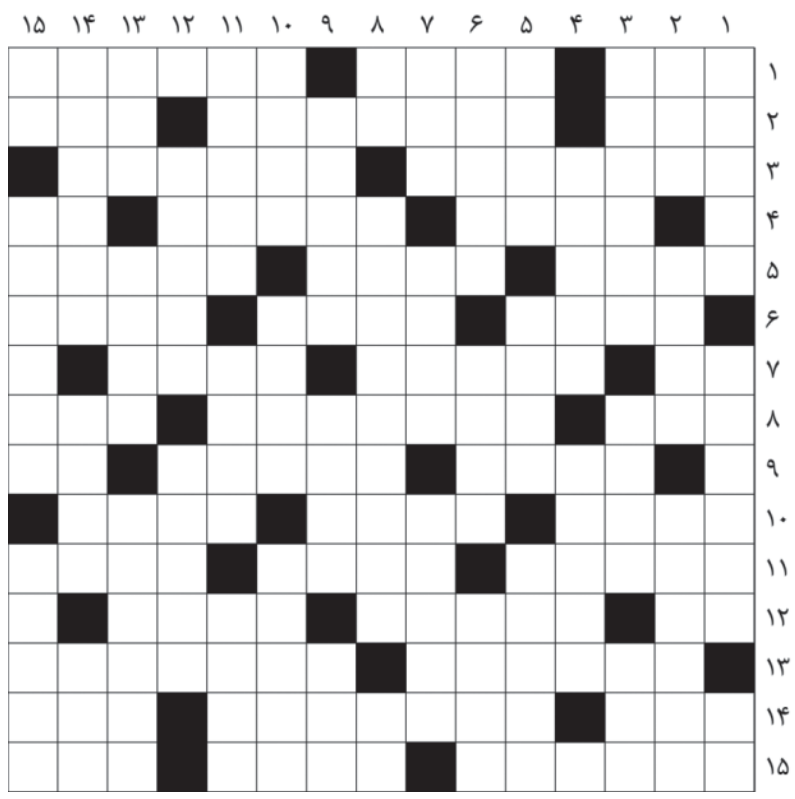

حل سودوکو سخت

۷	۴	۱	۳	۹	۸	۲	۵	۶
۶	۳	۸	۵	۷	۲	۹	۴	۱
۹	۲	۵	۶	۱	۴	۷	۳	۸
۳	۷	۲	۱	۴	۹	۸	۶	۵
۴	۸	۶	۷	۳	۵	۱	۹	۲
۵	۱	۹	۲	۸	۶	۴	۷	۳
۱	۹	۷	۸	۶	۳	۵	۲	۴
۲	۶	۴	۹	۵	۱	۳	۸	۷
۸	۵	۳	۴	۲	۷	۶	۱	۹

حل سودوکو ۲۰۹۲

۳	۱	۶	۲	۴	۷	۵	۹	۸
۲	۸	۷	۵	۱	۹	۳	۴	۶
۵	۹	۴	۸	۳	۶	۱	۲	۷
۷	۶	۱	۴	۸	۳	۹	۵	۲
۴	۲	۵	۶	۹	۱	۸	۷	۳
۸	۳	۹	۷	۵	۲	۶	۱	۴
۹	۴	۲	۱	۶	۸	۷	۳	۵
۶	۷	۳	۹	۲	۵	۴	۸	۱
۱	۵	۸	۳	۷	۴	۲	۶	۹

جدول ۳۰۹۶

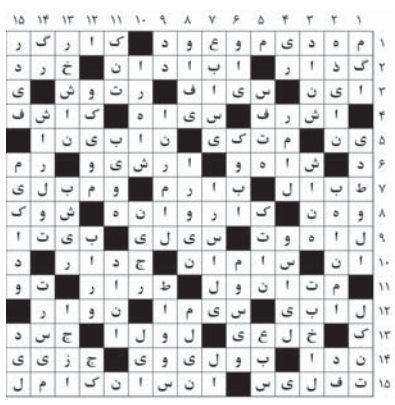

سودوکو سخت ۲۰۹۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۴				۲		۸		
	۹	۵					۲	
		۲	۶		۸			
۷				۱	۶		۵	
		۹				۴		
			۳	۸				۲
			۵		۲	۷		
	۳					۵	۶	
		۶		۹				۱

سودوکو ساده ۲۰۹۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۳						۵	۴	
۸	۷				۹			
	۴		۲				۳	۷
			۴	۸				۲
	۱	۸	۷		۵	۳	۹	
۴				۱	۲			
۱	۳				۷		۸	
			۶				۲	۵
	۵	۹						۳